

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto za bolj premožne 2 goldinarja; za manj premožne rodoljube pa 1 gld. 50 kr.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu.

Leto XIV.

V Celovcu, 20. vinotoka 1895.

Štev. 29.

Naš izvoz.

V starodavni dobi se je rekalo po evangeliju: kaj bomo jedli in s čim se bomo oblačili? — Zdaj, hvala Bogu, je Božjega daru dovolj, dá, toliko ga je, da kmet niti ne vé, kam ž njim. Žitne cene so tako nizke, da se ž njimi niti delo ne izplača. Imamo sicer trgovinsko pogodbo z Nemčijo in drugimi deželami, toda te nam nič ne koristijo. Naš izvoz žita je zmirom manjši. Zdaj po žetvi je malo živahnejše povpraševanje po ječmenu, ali po drugih vrstah žita pa skoro čisto nič. Imamo toliko gospodarskih razstav, toliko lepih strojev se nam ponuja — čemu pa vse to, če kmet ne more svojih pridelkov prodati? Naš največji neprijatelj na gospodarskem polju je Nemčija, ktera nas v vseh strokah davi in vničuje. — Po novi trgovinski pogodbi z Nemčijo je sicer žitna carina za nekoliko nižja, ali namesto tega je Nemčija pridobila v obrtniškeji stroki toliko, da naša obrtniška podjetja ne morejo z nemškimi konkurirati. Kar smo na eni strani pridobili, to smo zopet na drugi strani izgubili.

Naš nemški „zaveznik“ se zmirom z nami vojskuje na polju gospodarskem. Od znižanja carine na izvoz našega žita v Nemčijo nimamo prav za prav nobene koristi, ker Rusija in Amerika Nemčijo takorekoč z žitom zaplavljata. In z Rusijo naši kmetje na Nemškem ne morejo konkurirati.

Najnovejša trgovinska pogodba z Nemčijo nese sad čedalje slabši. Se preteklega leta so bile razmere malo boljše, a zdaj so se shujšale. Naš izvoz žita v Nemčijo je že zdaj za 44 milijonov manjši kot lani. Kar nas še nekoliko tolaži, to je izvoz živine v Nemčijo in Švico, in bil bi za nas še boljši, ako bi le veliko živine imeli za izvažanje. Letos more gospodar samo nekaj denarja skupiti za živino — sevé, če jo more prodati, ali pa če ima dovolj denarja, pa bi mogel medlo živino kupiti in potem pitano prodati. Te okoliščine se mora gospodar poprijeti, mora toraj dobro si izračunati, ali se mu bolje splača, prodati žito, ali pa z žitom živino pitati.

Vsaka kmetija je, naj tako rečem, nekaka dežela ali država za se. Vsak gospodar mora si prizadevati, da bi bil izvoz iz kmetije večji kakor uvoz, ali z drugo besedo, da bi več prodal kot kupil. Izvoz iz kmetije sestaja iz gospodarskih

pridelkov: iz živine, žita, masla, sira, mleka, jaje itd. Nasproti temu se v kmetijo uvažajo obrtniški izdelki: roba za obleko in druge gospodarske potreščine. V prejšnjih časih so slovenske gospodinjice ta uvoz zmanjševale s tem, da so same pridelovale platno. Reče se: domača preja se ne splača, širtinke za srajce se dobi meter za 20 kr. Ali kaj je najboljši angleški širtink proti srajci iz domačega platna? Gola cunja ali cota!

Pri tej priliki tu opozarjam na jedno stvar. Prej se je mlatilo s cepci skoraj celo zimo. Sedaj razne mlatilnice izmlatijo vse žito v nekoliko tednih. Po zimi pa gospodinja s svojo družino nima toliko dela, kakor pred 40—50 leti. Kakšno delo pa dati po zimi večji družini s posli vred? Ni nobenega boljšega dela, kakor napravljanje domačega platna iz lanu.

Pavola je tuji vsiljenec, pavola je pregnala že na več krajih iz našega gospodarstva lan. Pavola je nam vzela naše delavce in jih je zaprla v tovarne. Koliko denarja pošiljamo v tujo deželo za pavolo! Mi takorekoč sipljemo angleškim tovarnarjem za pavolo denar v roke. Ako bi župnik Kneipp s svojim zdravilnim načinom ne imel nobene druge zasluge, imel bi jo že s tem, da vpeljuje zopet v naše gospodarstvo platno, ki je veliko zdravejše kot pavola.

Upeljimo torej zopet večje pridelovanje lanu, s katerim precej znižamo letne izdatke in ne izdajamo po nepotrebnem denar na razne novošegne robe, iz katerih se največ obogatijo — Židje.

Poglavitno načelo vsakega gospodarja mora biti: več prodati, kot kupiti; večji izvoz, kot uvoz.

Shod v Hodišah

se je dobro dovršil. Udeležba sicer ni bila preobilna, morda je bilo vseh vkup kakih 80—100 moških, večidel posestnikov, ki so bili, kakor se je na obrazih bralo, vsi vneti za našo stvar. Zborovanje je vodil podpredsednik g. Legat. Ko je zborovalce srčno pozdravil, dal je besedo g. Kandutu. Tisti je temeljito in lahko umljivo dokazal potrebo slovenskih šol na Koroškem. Potem je z mnogimi šaljivimi prilikami in opazkami risal sedanji politični položaj in napore raznih strank. Za njim je g. urednik Haderlap bičal krivični

volilni red in liberalno postavodajstvo, kakor so na pr. lovska, gozdna, domovinska, šolska postava, uravnava valute (zlata veljava) itd. Obžaloval je, da so liberalci vsako slabo postavo hitro sklenili, dobre postave pa zavlekli ali pa čisto zabranili, kakor na pr. Falkenhaynov predloge o kmetijskih zadrugah in rentnih domovih. Č. g. vikar Podgorc je kazal na mnoge rane v našem socialnem životu, kakor je na primer odušstvo v podobi obrestij, na državne, deželne in kmetske dolgove itd. Spodbujal je kmetovalce k slogi in pametnemu napredku pri gospodarstvu. Zavrnil je odločno obrekovanje nasprotnikov, češ, da hoče naša stranka spet roboto upeljati, rekši: „mi ne bomo upeljali robote, liberalci so jo vam pa že davno naložili, saj morate celo leto koj za druge ljudi delati“.

Zdaj je poprijel za besedo še g. Legat in kazal na razliko, kako država skrbi za gospode in kako za revno ljudstvo: prosti vojak, ki so ga v vojski pohabili, ali star onemogel delavec ne dobi toliko, da bi se mogel do sitega najesti; kdor je bil pa par mesecev minister, dobi 4000 gld. letne pokojnine in po vrhu še kako mastno službo; ki mu nese 15.000 do 20.000 gold. letne plače in je z malim trudom združena. Slednjič je govoril še domači kaplan č. g. Limpelj in zagovarjal duhovski stan zoper razne krivice in nasilstva, ki se mu delajo. Vesten duhovnik se mora v politiko mešati, če vidi, da se revnemu ljudstvu krivica godi. Ako se reče, naj duhovnik v cerkvi ostane, potem naj tudi advokati, notarji in uradniki ostanejo v svojih pisarnah, zdravnik pri bolnikih, kmet pri plugu, trgovec v svoji prodajalnici itd. Govorila se je še marsiktera napitanica in Kotmirski pevci so nas kratkočasili s svojim lepim in ubranim petjem. Po triurnem zborovanju je tisto zaključil g. podpredsednik s slava- in živio-klici na svitlega cesarja.

Dopisi prijateljev.

(Kronski darovi za velikovško šolo.) Namesto venca pokojnemu prijatelju prof. Jos. Lendovšku darovali so v Beljaku za slovensko šolo v Velikovu naslednji gospodje: Župnik Bauer 2 kroni, žel. nadz. Ramovš 2 kroni, nadinženir Sedlak 2 kroni, davkarski uradnik Koprivec 2 kroni, listonoša Sušnik 40 bel., žel. uradniki: inženir Brtek 1 krono, Kustrin 2 kroni, Sanoškar 2 kroni, neimenovani 4 krone, Dereani 4 krone, Kozak 1 krono, Valentinič 60 bel., Pečar

Spomini na Italijo.

(Dalje.)

Moja želja iz detinskih dnij se mi spolnuje, ko smo se vozili preko orjaškega mostu; jele so se prikazovati posamezne gondole in čolni. In čim bliže, tem bolj so se vekšale beneške palače z ogromnimi cerkvami. Hitro smo zdrčali mimo beneškega pokopališča. V prelepi postaji beneški obstojimo in potem po nekoliko stopnicah nizdolu smo na planem. Obsipa nas veliko postreščekov, ki silijo, da bi pokazali zaželjeno ulico ali gostilno. Vender paziti je treba, da ti preveč žepov ne — izprazniijo. Najboljše je, da se vsedeš v gondolo, ki po „Canal Grande“ vozi vsak čas, kakor po drugih mestih tramvaj, in se popelješ do cerkve sv. Marka, za to plačaš 15 centesimov.

Kakó me je očaralo, vozivši se v gondoli; pogled na mnoge zvonike, kuplje itd. Prva moja pot je bila v cerkev sv. Marka, ki je ponos in dika Benetek. Po pravici se prišteva najkrasnejšim cerkvam sveta, stoječa na četirioglatem, prekrasnem trgu. Človeka kar očara ta blišč, ki mu stopi pred oči. Čudil sem se ogromnim cerkvam na Dunaju in zlati, stostolpi Pragi, a ta vender nadkriljuje vse one.

Od sprednje strani se pride v predcerkvišče skozi pet hodov. Tu že opaziš bogate mozaike in spomenike. Potem vodijo troje velike vrata iz brona v cerkev. Pred srednjimi leže tri zgodovinske marmornate plošče; tukaj sta si postala zopet dobra in v roke segla papež Aleksander III.

in Barbarossa. Opazim sliko sv. Marka po Ticijanu. V cerkvi sem. Ah ogromni prostori; pravijo, da obseže 10.000 ljudij, brez da bi jeden drugega dotikali. Zidali so jo 100 let, a stoji že 800 let; preden je dobila sedanje lice, je trebalo 400 let. Podoba ima križa in težko tak zlog kje drugod najdeš. Velikanski stebri delijo cerkev v tri ladije, po strani je mnogo kapelic in altarjev. Stene so iz svitlorumenega marmorja, a otok in kuplje so vložene z mozaiki, s podobami sv. pisma nove zaveze. V prednji del prideš po nekterih stopnicah, ter je obgrajeno z marmornatim omrežjem, na katerem so iz brona velike podobe Božje porodnice, sv. Marka in 12 apostolov. Na sredini svetišča stoji na 4 stebrih šotor, a pod njim prekrasni altar iz najdražjega marmorja, zlata in srebra. Za njim zlata plošča, kinčana z malimi slikami in s 40.000 zlahtnimi kamni v vrednosti čez milijon gld. Spodaj pod šotorom se nahaja sarkofag s telesom sv. Marka.

Tlak je gomilast kakor morje, tu je jama a tam visočina. Vse se mi je dopadlo, le to ne, da so se ljudje glasno menili v cerkvi. Je menda taka navada v Italiji.

Iz cerkve pridši si ogledam trg sv. Marka in njegove lepote. Tukaj je najbolj mirno, ker ni onih sitnih branjev in ladjarjev. Trg je raven in z marmorjem umetno tlakan. Na levi strani sv. Marka je „urni stolp“, v prvem nadstropju je urino kazalo, nad tem podoba Marije z detetom itd., nad podobo je velik podlačen grb benečanski, pozlačen krilat lev sv. Marka z odprto knjigo, a vrhu leva je zvon, na vsaki strani črn mož iz brona, ki bijeta ure.

Sedaj mahnem v zvonik sv. Marka. Gori se ne gre po stopnicah, nego napeta, široka pot se vije navzgor. Lahko bi zasedel osla in brez skrbi jahal na površje. Raz zvonika se ti odpre prekrasni pogled po kraljici morja.

Ker sem bil v Benetkah jeden teden, sem si dosti ogledal, posebno cerkvâ, kar pa bi nas predaleč privedlo, ako bi hotel vse opisovati; samo „doževa palača“ bi rad vsaj površno naslikal.

* * *

Tikoma cerkve sv. Marka na južnej strani stoji „doževa palača“ di „Palazzo ducalle“, ogromno četirioglato poslopje, na sredini z velikim dvoriščem; je jedna znamenitejših celega svetâ. Nijedni cesar sedanjega veka se nima ponašati s tako bleščečo palačo. Nekdaj je bila sedež najvišje oblasti beneške republike, modrosti in moči — Benetek; bila je ponos Benečana, a tudi strah podložnika. Ravno v doževi palači se je širil grdi egoizem, ki je mnogo hudega učinil benečanskemu ljudstvu.

Kakó veličastno stanovanje je imel dože in viša oblast benečanske republike nekdanj! Kaj ne? A dandanes? Kje je posvetna čast in slava? Minljiva je, izgine kakor pene! Poslopje obdajajo krog in krog dragoceni orjaško-močni stebri, dvigajo se gotski oboki, pa na teh stoji v prvem nadstropju druga še mnogo lepša vrsta stebrov.

Za 1½ lire jo krenem prav blizu sv. Marka skozi „Porta della carta“ v palačo. Takoj sijaj. Bele stopnice z visokimi kipi vodijo v prvo nadstropje. Na mostovžu je več doprskih podob dožev.

(Dalje sledi.)

1 krono, inž. Petz 2 kroni, Havel 1 krono, Zobec 1 krono, Knafelc 2 kroni. Skupaj 30 kron. Vsem presrečna hvala. Živeli nasledniki!

Iz Skočidola. (Birma. — Blagoslovljenje novih altarjev.) Če se voziš memo vrbskega jezera proti Beljaku, zapaziš blizu Podravske postajice lepo, mično, ob železniški progi ležečo vasico Skočidol s svojo lepo v gotičnem zlogu zidano cerkvijo. Tu v tej vasi in v celej župniji vladalo je 15. dne onega meseca — to je na praznik Marijinega imena, dvojno, nepopisno veselje. Radovala se je vsa župnija, ker so jo prišli obiskat in zakrament sv. birme delit milostljivi gospod knezoškof. Veselili smo se, ker je notranja cerkvena oprava dovršena in altarji dokončani. Skočidol je kazal omenjeni dan svoje kaj prijazno lice. V sredi vasi so vaški fantje postavili lep slavalok s primernim napisom in mogočni mlaj. Cerkev in farovž sta bila okusno z venci in rožami okinčana. Tudi Podravlanci in Dulanci so svoje spoštovanje in ljubezen do najvišjega pastirja skazali s tem, da so postavili krasne slavaloke. Ljudstvo kojega se je že na vse zgodaj mnogo zbralo, je s svojim dušnim pastirjem dostojno pozdravilo visokega gosta, šolska mladina — skoraj polnoštevno zbrana, je s svojima učiteljema se uvrstila pred farovžem in visokega gospoda spremila v cerkev. Po blagoslovu novih altarjev, po skončanem krščanskem nauku in po nagovoru milostljivega knezoškofa do mladine so č. g. dekan Franc Schaubach v izbornem govoru razložili pomen istega dneva, izročili razne stanove raznim svetnikom na novih altarjih v njihovo varstvo, naslikali zgodovino naše župnijske cerkve ter mej drugim rekli: „Rajni župnik Sumper so pričeli in sedanjí župnik Gabron so delo dokončali.“ Za tem so milostljivi gospod knezoškof delili zakrament sv. birme 140 birmancem in potem opravili molitve za vse rajne farmane. Ko so naš prevzvišeni gospod knezoškof še do okolu pol 3. ure v naši župniji ostali in se pohvalno o vsem, kar so videli, izrazili, so se odpeljali nazaj v Celovec. Delo novih altarjev je od znanega podobarja gosp. Ign. Oblak-a iz Celja, očeta slavnostnega učenjaka in profesorja na graškem vseučilišču dr. V. Oblaka. Delo je izborno, v gotičnem slogu in primeroma prav po ceni, tako da se imenovani gospod lahko vsem slov. župnijam najtopleje priporoča. — Ker nima skočidolska župnija nobenega premoženja, se je moral vsak krajcar za notranjo opravo in za altarje izprositi. Veliko, silno veliko je za skočidolsko faro, ki je uboga in ima dosti tistega smrdljivega liberalnega duha v sebi, da se je nabrala svôta okoli 1500 gld., posebno če se pomisli, da veliko več ali manj premožnih posestnikov niti beliča ni dalo. Zatorej gre tem večja zahvala vsem onim, ki so kaj darovali, posebno siromašnejšim darovalcem, ki so svojo žrtev prinesli, če tudi le bolj težko. Posebna zahvala naj bude tu izražena našemu župniku č. g. Ant. Gabronu, ki se niso ustrašili ne dela, ne truda, ne sitnosti in nasprotstva ter tako pripomogli, da ima Skočidol cerkev, kakoršne je ni v celi okolici.

Iz sv. Višarij. (Ponesrečeni romar iz Kojškega pri Gorici.) Bilo je 13. vel. srpana t. l., ko je prišla na sv. Višarje procesija iz Goriške dekanije. Z eno večjo družbo ali kakor tam ljudje govorijo „kompanijo“ prišel je tudi skoraj 80 let stari Anton Lenardič iz Kojškega pri Gorici. Od Rablna naprej začel je starček zaostajati. Sredi gore pri „mrzli vodi“, čakala ga je sicer njegova družba ter mu napravila kavo, ali ko ga pa vendar ni še bilo, podali so se po dolgem potu utrjeni romarji brez njega na sv. Višarje, misleč, da bode počasi že za njimi prišel. Ko ga pa le ni bilo in ko potem tudi nobeden ni več o njem kaj videl in slišal, podali so se njegovi rojaki polni skrbij zopet domu, misleč, da se je starček, ker mu je bil pot pretežaven, zopet vrnil domu. Ali v kratkem pride poročilo, da se Lenardič ni vrnil nazaj in da se je brčkone na stezi med Rablnom in sv. Višarjami ponesrečil. Iskala sta ga sicer na tu dva moža iz sv. Višarij, naznanilo se je tudi trbiški občini, ali o Lenardiču ni več bilo kaj slišati. 17. kimovca proti večeru podali ste se dve romarici iz Wolfsberga po novi stezi iz Trbiža čez Florjanko na sv. Višarje. Ker pa ste izgubili stezo in ker je med tem postalo temno, morali ste prenočiti v gozdu. Namesto da bi zjutraj šli po vrhu naprej proti gostilni na planini, šli ste po robu dol nekako proti sv. Anini vodi. Tu ste zadeli po naključju na mrtvega Lenardiča. Ležal je nekako v sredi med sv. Anino vodo in med bolj proti sv. Višarjim ležečo kapelico, od navadnega romarskega pota kakih 20 minut oddaljen. Glavo je imel naslonjeno na skalo, roke prekrizane na prsih, noge pa so mu molele dol v čisto majhen prepad. Prišel je brčkone še le zvečer 17. kimovca na vrh Florijanke, kjer ni več videl pota, namesto da bi se obrnil na levo proti planini, šel je naravnost naprej in sicer še malo navzdol proti sveti Anini vodi. Morebiti se je tudi zavolj prevelike utrujenosti vsedel, in ga je potem zadel mrtvoud,

ali pa je tu izpodrknil, malo čez 1 m. dol zdrčal, tam z glavo ob skalo zadel in tako umrl. Tu sem je prišla tudi 19. kimovca zjutraj komisija, ki je to vse pregledala; pokopal se je drugi dan potem, in sicer ker leži ta kraj ravno že v žabniški občini, na pokopališču v Žabnicah. Bog mu daj večni mir in pokoj; njemu, ki je tu sem prišel Božjo mater, Marijo prečastito devico, počastit.

Iz Št. Jakoba v Rožu. Z letino smemo letos zadovoljni biti: skoro vsa žita so primerno dobro obrodila; posebno turšica, ajda, pšenica, ječmen in oves. Oskrbljeni smo torej s kruhom in žganci; tudi krompir ali pozemeljska hruška je nas zadovoljila. Sena je bilo dovolj, ali otave smo vsled suše le pičlo pridelali, zato pa dovolj detelje. Sadja je bolj srednjega, se drago prodaja, nekaj pa se za mošt in domačo potrebo porabi. Posebno mnogo sadu je nam prinesla domača sliva ali češpelj; bilo ga je toliko, da so se veje in debla pod njim vsibavala. Ta sad ni bil za kupčijo, predober kup, zato so ga pametni, previdni posestniki večidel posušili. — Naša slovenska šola prav lepo napreduje in pametni posestniki celó sosednjih far dajejo radi svoje otroke v to slovensko šolo. Hvala Bogu, potihnil je tudi prepir in polom, katerega so proti naši nasprotniki zagnali. Mi Šentjakopčani smemo na njo ponosni biti; letos prestopila sta iz nje že dva fanta na slovenski gimnazij v Kranju, kjer sta vzprijemne skušnje prav dobro naredila. Pred kratkim jo je obiskal in nadzoroval novi okrajni glavar iz Beljaka in je le strmel nad napredkom pouka v vseh štirih razredih. Vpričo župnika, župana in drugih mož se je izrazil, da je to najboljša šola, kar jih je dosle na Slovenskem inspiciral v beljaškem glavarstvu in popred v Št. Mohorju. Dodal je še, da je vspešen pouk otrok samo s pomočjo matrne besede mogoč, česar se je tukaj zopet živo prepričal. Jako pohvalno se je izrekel tudi o učiteljskih močéh in hvalil uzorno disciplino, ki v vseh razredih vlada. Slovenci! tako se izreka in sodi visok cesarski uradnik in pristen Nemec, ki se je potrudil seveda naučiti se našega jezika, o slovenske ljudske šoli v Št. Jakobu. Slovenci, preljudi naši sosedi, vpeljujte tudi vi materno besedo za pouk v ljudske šoli; proč z nemškim poučnim jezikom iz slovenskih šol, zato pa upeljite v više razrede nemški jezik kot obvezen predmet s pomočjo matrne besede: le tako se bodo vaši otroci kaj koristnega in stalnega naučili. Žalibog da imamo za del šole še zmirom nekaj pritožb. Mnogokrat smo že prosili za peto učiteljsko moč, pa vse zastoj. Šolske oblasti se izgovarjajo, da se nikdo za to ne oglasi, pa mi dobro vemo zakaj, v pameti nam še živijo vse dogodbe štirinajstletne borbe za slovensko šolo, pa mi upamo, da si priborimo tudi peto učiteljsko moč. Šolo obiskuje blizo štiri sto otrok: tako jih šteje prvi oddelek 104, drugi 112, tretji 90 in četrti ne veliko menj. S tem je dokazano, kako neobhodno je potreben tudi peti učitelj. Prosili bomo torej z večjo resnostjo za izpolnitev naše želje in znani so nam prav dobro vsi poti, kako se to vkljub nasprotovanju in brezobzirnosti doseči zamore. — Naš občinski zastop je v posebnej seji jednoglasno izvolil dva častna občana: naša mnogozaoluzena rojaka: milost. gosp. Lovrenca Serajnika, prošta v Tinjah ter senijora krške škofije, in gosp. Šimana Janežiča, ravnatelja Mohorjeve tiskarne ter jima po posebnih deputacijah izročil dotične diplome. Pri tej priložnosti so podarili častitljivi gospod prošto sto goldinarjev za zidanje šentpeterske podružnične cerkve, katero so morali vsled razpoklin v zidovji do cela podreti, in g. S. Janežič štirideset goldinarjev za uboge v občini. Priserčna hvala jima za ta darila. — Na kvaterno nedeljo popoldne je imela naša posojilnica svoj letni občni zbor, katerega se je udeležilo mnogo udov. Gosp. župnik Aplen, kot tajnik družbe, je poročal o njenem stanju in delovanju od kimovca 1894 do kimovca 1895. Iz poročila posnamem samo toliko, da je posojilnica v tem času kaj dobro napredovala in imela čez štiri sto tisoč prometa, kakoršnega dosle v svojem dolgoletnem obstanku še ni dosegla. Določila se je tudi lepa svôta od čistega dobička v dobrodelne namene, med drugim za zidanje podružnične cerkve v Št. Petru sto goldinarjev. — Zvečer 24. kimovca se je zgodila pri nas velika nesreča. Zgubili smo izglednega kmetovalca in domorodca Egartnerja p. d. Vampretica v Velikej vesi. Obešal je tistega večera turšico, omahnil na lestvici in padel tako nesrečno na tla, da je brez zavesti obležal in v dvanajstih urah potem svojo blago dušo izdajnil, brez da bi več k sebi prišel. Bil je rajni tri in šestdeset let star, krepke, zdrave postave in premožen kmetovalec, največ dobrotnik siromakov in svojih kosodov. On si je s svojo neutrudljivo delavnostjo, varčnostjo in poštenim ravnanjem prav lepo premoženje in visoko spoštovanje vseh faranov pridobil. Po njem žaluje: vdova in jedina hčer, vdana Stiskar, in cela fara. Naj sladko počiva, blaga duša, in večna luč naj mu sveti!

Iz Št. Vida pri Dobrli vesi. (Novi altarji. — Nova šola.) Za našo farno cerkev sv. Vida se napravljajo novi altarji. Bili so stari altarji že umazani in trohljivi. Našla sta se dva dobrotnika v fari, namreč Jožef Butej p. d. Omoč v Zvrhnjih Narah, in Marija Ribeželj p. d. Bačka v Rekarji-vesi, ktera data napraviti stranske altarje. Veliki altar pa bodo oskrbeli farmani. Vsi trije altarji bodo nas stali dva tisoč goldinarjev. Razun tega smo podaljšali cerkev proti vzhodu, ker je bil prezbiterij premajhen, tesen in nizek; sedaj pa bode zadosti prostora okoli velikega altarja. Podobarsko delo smo izročili gospodu Petru Markoviču-u, podobarju in zlatarju v Rožeku, in upamo, da bode ta vrli naš rojak s svojim delom nas zadovoljil. Zidarsko delo pa je že dokončal prav dobro in lepo znani zidarski mojster Martin Skrutl p. d. Kotnik v Št. Kancijanau. — Naša šola v Št. Primožu je bila že premajhna za toliko otrok, ker je vsolanih v to šolo 150 otrok, nektare vasi pa so vsolane v Dobrološko, v Št. Kocjansko in Strajsko šolo. Do sedaj smo imeli poldnevno šolo. Zategadelj se je moral prizidati drugi razred, in je nova šola tudi že dokončana ter dobimo v jeseni drugega učitelja. Slednjič je tudi farovž popravljenja neobhodno potreben, posebno ker skoz streho že vse zvezde sijajo. Zategadelj smo se tega dela tudi že lotili. Iz tega vsak lahko spozna, koliko potrebnih stroškov imajo naši farmani; in vendar še zraven radi skrbijo in darujejo za olepšanje svoje farne cerkve. Pač se vidi, da je pri starih ljudéh še pobožnost, skrb za Božjo čast in krščansko življenje doma. Ako pa pogledamo na sedanjo mladino, kak razloček! Fantje zanemarjajo Božje in cerkvene zapovedi, ne poznajo več nobenega spoštovanja do svojih duhovnih in posvetnih predpostavljanih; v sobotah in nedeljah so mutasti pri Božji službi in pri molitvi, tembolj pa odpro svoja grla pri ponočevanju, ter tulijo, preklinjajo, vriskajo, razbijajo, se pretepaajo in se obnašajo kot divje zverine. Nekteri fantje in potepuhi gredó nalašč po noči na pretep, in kadar sebi enakih ne najdejo, se lotijo v svoji surovosti in pijanosti s kolmi in kamnjem tudi gospodov, kakor se je zgodilo nedavno v soboto po noči pred praznikom Male Gospojnice. Zalostno! Človek že na svojem lastnem posestvu ni več varen pred tako surovostjo!

Iz Prevalj. (Kdaj bo delavsko zborovanje v Črni?) Dne 1. vinotoka smo v Prevaljah oddali dve dopisnici v Črno, naznanivši, da bo zborovanje katol. delavskega društva v Črni dne 6. vinotoka. Ko pa tajnik 6. vinotoka v Črno pride, ni nobeden nič vedel za kako zborovanje, ker ste se obe dopisnici zgubili!! Ali se je to zgodilo iz nemarnosti, ali ker ste bili dopisnici slovensko pisani, ali ker se je napovedalo katoliško zborovanje, tega ne vemo. (Pritožite se na poštno vodstvo v Gradcu! — Op. ured.) Vedite toraj, katoliški delavci, da bo prihodnje zborovanje katoliških delavcev v Črni pri Štularju dne 27. vinotoka, tedaj čez en teden. Pridite v prav obilnem številu in ne poslušajte socijalnih demokratov, ampak vaše krščanske voditelje!

Iz Gorice. (Prošnja.) Pokojni moj pobratim in rojak g. Hrabroslov Volarič je zapustil mlado vdovo in štiri otročiče; najstarejši 7 letni deček kaže velik talent za glasbo. Obračam se zategadelj do vseh prijateljev pokojnikovih, da bi podpirali vdovo v izrejevanju teh sirot in v izobrazbi nadarjenega dečka. — Po vsej Sloveniji pojó se Volaričeve pesmi! Koderkoli je pri narodnih veselicah kaj čistega dobička, naj se rodoljubi spomnijo nesrečne rodbine pokojnikove. Volarič je izdal ob svojem trošku več zvezkov skladb; veliko ima po vsej Sloveniji dolžnikov, kterih sveta je dolžnost, da vsaj zdaj poravnajo svoj dolg. — Mnogi gospodje imajo razne Volaričeve rokopise. Lepo prosim, da jih gospodje vrnejo vdovi Frančiški v Devin ali pa meni podpisanemu. Darovi se objavljajo v „Soči“.

Andrej Gabršček, tiskar in urednik.

Iz Gorice. (Pesnik Josip Pagliaruzzi-Krilan.) Deset let je že preteklo, kar je legel v prijaznem Kobaridu na Goriškem k večnemu počitku nadpoln mlad pesnik — Krilan, ki je bil postal ljubljene slovenskega čitajočega občinstva. Njegove ljubke liriške pesmice, pa tudi romance in balade, so kazale velik talent, ki je veliko obetal svojemu narodu. Ali: „Slovenec nima sreče, kar dá mu, hitro spet mu vzame čas!“ — zgodilo se je tudi tú. Za svojima bratoma šel je tudi on nepričakovano v grob. Vsa Slovenija je plakala na izgubi tega mladega svojega ljubljencea. — Glavni dedič g. Anton Klodič vitez Sabladski je leta 1887. izdal prvi zvezek Krilanovih poezij, ktere je pozdravil slovenski narod z oduševljenjem. Obljubljen je bil še drugi in tretji zvezek, ali nismo jih dočakali. Zdaj pa jih vendarle dobimo. „Goriška tiskarna“ A. Gabršček je odkupila od glavnega dediča vse spise, ktere izdá v znani „Slovanski knjižnici“. Vsi spisi so proračunjeni nekako na pet snopičev, štiri pesmij in jeden proze;

pesmi izidejo v dveh dvojnatih snopičih, proza pa v jednem, kateri priobči tudi životopis in sliko pokojnega pesnika, ljubljence goriških Slovencev. Na tak način dobimo vsega Krilana za 75 kr., dočim je samo prvi zvezek stal 1 gld. Zdaj se lahko širijo Krilanovi spisi v najrevnišo kočjo — in to bo najlepša proslava desetletnice njegove smrti. Opozorjamo, da tako ceno dobé te spise le naročniki „Slovanske knjižnice“, v knjigar-nah pa bodo precej dražji. Zató svetujemo vsem imovitejšim rojakom, naj podpirajo to književno podjetje, ki je zelo ceno, namreč s poštnino le 15 kr. za vsak snopič, obsežen povprečno 6 pol. Doslej je izišlo že 41 snopičev. Izhaja v imenovanem tiskarni 15. dan vsakega meseca.

Iz Istre. (Vinska trgatve) je v nekojih krajih že končana, v ostalih bo pa tudi kmalo. V srednji Istri bila je v obče dobra izvzemši okoli Montovuna, Vižinada, Novake in Cerovlje pri Pazinu, kjer je toča pobila. Suša je zakrivila, da je nekaj manj vina, nego se je pričakovalo. Letos se je prodalo nenavadno mnogo grozdja. Samo na občinsko tehtnico v Pazinu došlo je do 3000 vozov; kar se je drugje prodalo, se ne vé natančno. Cena je bila od 8 do 11 kr. kilo, kar je dosti drago; največ so pobrali židje na Ogersko. To je tudi vzrok, da bo cena vinu prilično visoka. Občinska oblast v Pazinu došla je na sled mnogim sleparijam. Tako so našli v Previžu blizu Pazina v hiši nekega Taljana Simona Mezzar 300 hl. ponarejenega vina. Tudi v Pazinu se je vtihotapilo baje mnogo tekočine za ponarejenje vina. Slovenske kupovalce vabimo, da pridejo po vino in da ga po mogočnosti od kmetov kupujejo; toda previdni naj bodo in naj se ogibljejo usilnih mešetarjev na postajah, posebno v Pazinu. Za svet naj se obrnejo v tem mestu na g. Antona Bertoša, podžupana in trgovca, v okolici pazinski pa na gg. duhovnike.

Iz Istre. (Vinske cene.) Pri nas je cena za belo vino 14 do 17 kr. liter, črno 13 do 16 kr. V Beranu pri Pazinu je 1200 hektolitrov belega na prodaj, v Trbižu čez 2000 hl., kakor tudi v Kaščergi, kjer je pa nekoliko dražje. Ako kdo kupi črnega in belega skupaj, se pogodba prej sklene.

Politični pregled.

Imenitne reči se pripravljajo: dné 22. t. m. se snide spet državni zbor, in poslanci so radovedni, kaj jim bodo novi ministri povedali. Splošno se misli, da bodo morali poslanci najprej denar dovoliti, kar ga vlada za vse reči potrebuje, potem pa se jim bo predložil novi volilni red, kakor ga je izdelal grof Badeni. Če ga zbornica potrdi, potem bo razpuščena, da se razpišejo nove volitve po novem redu. Ako ga pa ne potrdi, bo še le prav razpuščena. Na vsak način bomo tedaj v kratkem nove volitve imeli, tako morda meseca svečana ali sušca prihodnjega leta. Za nas koroške Slovence bodo te volitve posebno imenitne, ker upamo to bart vsaj enega poslanca dobiti, ako bomo složni in edini. Najboljše orožje kristjanovo je molitev. Prosimo torej prav goreče vsemogočnega Boga, naj nam pošlje prave kandidate, poštene, katoliške in slovenske može, in prosimo tudi za to milost, da bomo vsi domačini složni in edini. Kakor hitro se razcepimo, smo že zgubljeni. — Novi poljedelski minister grof Ledebur kaže, da bo dober in pošten minister. Rekel je namreč proti neki deputaciji, da bo hodil po stopinjah prejšnjega poljedelskega ministra grofa Falkenhayna ter se potrudil za to, da se ustanovijo kmetijske zadruge. Tudi je rekel, da se morajo kmetje obvarovati pred spekulanti, ki posestva kupujejo in razkosavajo, ki žitne cene delajo itd. — Tudi denarni minister Bilinski bo menda pošten krščanski mož; rekel je namreč, da se bo varoval dolgov in skušal dobro gospodariti, pa blagoslov mora priti iz nebes. — Nemški liberalci so imeli nedavno shod, da bi se posvetovali, kako se jim je obnašati proti novi vladi. Mlatili so stare fraze in zatrjevali, da hočejo pri starem programu ostati. S tem se pač nikomur ne bodo prikupili, kajti ravno njih program jih je pripravil ob vse zaupanje. Vse nesreče teh ljudij ne izučijo; naj zgubljajo mesto za mestom, vendar še mislijo, da so njih misli najboljše. — Na Kranjskem in na Češkem bodo prihodnji mesec volitve za deželni zbor. Na češkem se mislijo bojda češki in nemški graščaki tako pobotati, da bodo češki graščaki nemškim nekaj sedežev prepustili. To pa Mladočehe silno jezi, ker se je bati, da preide večina iz čeških rok v nemške. Zato žugajo, da se bodo v tem slučaju približali nemški demokraciji, t. j. tistim Nemcem, ki so sovražniki plemstva in visoke gospóde. Takih Nemcev pa na Češkem ne bodo veliko našli; Nemci na Češkem sovražijo le Čehe, nekteri tudi Jude, za graščake se ne zmenijo dosti. Mladočehe se zamorejo tedaj približati le socijalnim in judovsko-brezverskim demokratom, kakoršen je n. pr. dr. Kronawetter. — Govori se, da se bo ustanovilo novo ministerstvo

za promet (železnice, ceste itd.). — Katolišk shod bo v Št. Politu 23. in 24. t. m. — Poljska gimnazija v Tešinu se je nedavno slovesno odprla. Tako se počasi nemščina umika iz krajev, kamor je bila po sili kakor z neko povodnijo nanešena. — Ogerska zbornica je sprejela postavbo zoper ponarejanje kmetijskih pridelkov.

Sv. Oče papež Leon XIII. so pisali pismo kardinalu Rompoli, v katerem se pritožijo zoper framazonske slavnosti dné 20. kimoveca, da se brezverci niso ozirali na njih starost ter se glasno hvalili s svojim ropom. Ti ljudje da hočejo Rim pogansk narediti, pa kristjani naj ostanejo zvesti. — Imeniten in spomina vreden je tudi pogovor, ki so ga sv. Oče imeli z Rusom Ivanovim, dopisnikom ruskega časnika „Novo Vreme“. Rekli so mu, da ne želijo, razne národe podjarmiti in jim gospodovati, kakor se v nekatoliških krogih pogosto misli in piše; zato pa katoliška cerkev in sv. rimska stolica nobenemu národu ne usiljuje tujih duhovnikov, kajti duhovščina naj bo národna, iz tistega národa izraščena in s tistim národom čuteča, med katerim deluje. Zato pustijo papež Španjem škofe in duhovnike španske, Francozom francoske, Lahom laške, Nemcem nemške, Slovanom slovanske itd. Tako bi tudi Rusi, če bi prestopili h katoliški cerkvi, obdržali, oziroma dobili svoje ruske škofe in duhovnike. Veseli so pripovedovali o napredku katoličanstva na Angleškem in v Ameriki, in da se je nedavno spreobrnilo 5000 Koptov. Nadalje so rekli, da zdaj ni stalnega in pravega miru, ker tak mir, ki se naslanja na bajonete, ne more biti stalen. Ko bi se pa vsa Evropa spreobrnila h katoliški veri, potem bi bili kralji in cesarji složni in prijatelji med seboj, in s pomočjo papeža, ktere ga bi vsi spoštovali, bi se vsi prepričali lepa poravnali, in bi ne bilo vojske treba. Zastran Poljakov pa so papež rekli, da so jih že večkrat opominjali, naj ločijo vero od politike. Božja volja je bila, da so zgubili svoje kraljestvo in prišli pod tuje vladarje. V to usodo se morajo podati in posvetne svoje vladarje ubogati ter spoštovati, ne pa uporne naklepe delati zoper nje. — Na Turškem je vse narobe: v Macedoniji punt, na otoku Kreti žugajo kristjani s puntom, ravno tako v Armeniji; v samem Carigradu (glavnem mestu) pa se je naredil velik tepež med Turki in Armenci. Turki so bili hujši, ker jih je več in so pomorili okoli 200 Armencev. Pobijajo jih še zdaj po ulicah in tudi po hišah, samo v cerkvah so Armenci življenja varni, ker tam vojaška straža pred vratmi stoji. Odposlanci drugih vladarjev so turško vlado hudo posvarili, da dopušča take reči, in jej zažugali, naj napravi red, če ne, se bo pela druga pesem. Res ne bo kazalo družega, kakor Turčiji konec narediti in jo razdeliti med evropske velike države. Najlepše kose bi dobili Rusi, Angleži in Francozi. Morda tudi za Avstrijo in Italijo kaj malega odpade. — Ravno tako slaba država kakor turška, je tudi kitajska. V sredini države zdaj spet kristjane preganjajo in morijo, pa cesarski uradniki nemajo toliko moči in oblasti, da bi mogli surovo in nevedno ljudstvo brzdati in strahovati. — Rusi zbirajo veliko vojaško silo v izhodni Aziji. Najbrž se pripravljajo na vojsko z Japonci. — Veliko veselje je na Francoskem, ker je francoska vojska premagala kraljico divjakov na otoku Madagaskar in vzela glavno mesto Tananarivo. Ta veliki otok (obširen na blizu kakor cela Italija), pride zdaj najbržeje pod francosko oblast.

Gospodarske stvari.

Korenje sej po snegu. V mnogih krajih imajo navado, da sejejo korenje po snegu. Tako korenje je za štirinajst dnij hitrejše, kar se čestokrat dobro izplača. Le to je, da setev ni povsod enakomerna. Zaradi tega je pa še bolje, če se seje korenje jeseni, ker tudi prej vzraste in se tudi lahko enakomerno razdeli po njivi.

Novičar.

Na Koroškem. Cesarjev god se je po vsej deželi slovesno obhajal. — V Molčah pri Beljaku je zdaj dvakrat zapored gorelo; upepeljenih je šest poslopij. Mislijo, da kak hudobnež zažiga. — Pri „tigerwurtu“ v Velikovecu je bil iz hleva ukraden konj Št. Vidskega g. župnika. — Posestniku Adamiču, ki se je peljal iz Celovca domov proti Rožni dolini, se je konj splasil; Adamič je padel iz voza in se tako poškodoval, da je moral umreti. — V Goričah ob Zili se je obesil neki posestnik, ki se mu je v glavi zmešalo. — Na Ojsterniku so lovili lovci divje koze (gamse), pa so ustrelili le par domačih, ktere so takoj plačali. — Nekdo iz celovške okolice nas praša, zakaj morajo pri muti na Spi kmečki vozovi plačati 4 kr., gospóski pa samo 2 kr.? To je menda za kazen, ker se kmet ne vsede vselej na voz, ampak navadno peš hodi po-

leg naloženega voza. — Dné 6. vinotoka je bilo zborovanje kmetijske podružnice v Golšovem pri Višpolju (Žihpoljah). Gospod dr. Kramar je po slovensko govoril o moštu, kako treba z njim ravnati. — Pogorel je Orenc v Zadolah pri Glinjah. — V Podkloštru so priredili novo pokopališče s kapelico. — Dné 27. vinotoka bo zborovanje katoliškega delavskega društva v Črni pri Štularju. — Blizo Celovca je nek neznani mož skočil pod vlak. Odtrgalo mu je glavo. — Tukajšnji učeni benediktinec g. dr. Cigoj je spisal knjigo o socijalnem delovanju katoliške cerkve na Koroškem. Izdala jo je Leonova družba na Dunaju. — Nova kupčijska šola v Celovcu se je slovesno odprla. Kdaj pa dobi Ljubljana svojo javno kupčijsko šolo?

Na Kranjskem. „Izvestij“ kranjskega muzejskega društva je izišel letos 4. snopič. — Dolenjsko vino bo letos prav dobro. — Na 8razredni gimnaziji v Ljubljani je letos 660, na 4razredni 338, na realki 360 učencev. — Razširila se bo šola na Jesenicah. — Pri Tržiču je neki hlapec z voza padel in se ubil. — Pogorel je Pintarček pri Selcih. — V kavarno „Evropa“ v Ljubljani so ulomili tatovi in naredili škodo za 150 gld. — Pogorelo je skladišče trgovca Jebačina v Ljubljani. — Črnomeljski grad je kupil Nemec Lackner za 29.000 gld. — V Rovtah pri Logatcu so ustanovili posojilnico. — V Kokerski dolini se je utrjala velika skala, se zdrobila in posula cesto. — Nek kranjski rodoljub nam piše: „Celovec je manjši, ko Ljubljana, ter ima tudi veliko manj kupčije; vendar je Celovec dobil letos svojo kupčijsko šolo, Ljubljana pa še nema javne trgovske šole. Mahrov privatni zavod je silno drag, kakor se čuje, in sprejemajo se v tisto šolo le taki, ki so pri Mahru na hrani in stanovanju. Ljubljana mora dobiti ne samo 3letno kupčijsko šolo za otroke od 12. do 15. leta, kakor je celovška nova kupčijska šola; Ljubljana potrebuje javno, slovensko trgovsko akademijo, v katero bi se sprejemali mladenči s 15. letom in jo pohajali 4 leta, do svojega dovršenega 19. leta. V teh 4. letih naj bi se trgovine naučili teoretično in praktično, ob enem pa tudi raznih jezikov: laško, hrvaško, nemško, francosko, angleško.“ Ta misel nam jako ugaja, in upamo, da se je domoljubni kranjski deželni zbor in ljubljanski mestni zbor resno in krepko poprimeta. Le to se nam hoče zdeti, da 4 leta ne bodo zadostovale za toliko učnega gradiva; če se pa šola na 5 let raztegne, bo marsikteri učenec k vojakom potrjen, prej ko bo šolo dovršil. — V Kamniku je bil ljudski shod katoliškega delavskega društva. — Pri sv. Ani je rudar Kavčič 70 metrov globoko padel in seveda mrtev obležal. — Ljubljansko močvirje sta spet dva inženirja ogledovala, ki sta bila od poljedelskega ministerstva poslana. Naj bi že enkrat kaj delati začeli! — Deželnozborske volitve so razpisane in se bodo vršile dné 21. listopada za kmečke občine, dné 25. listopada za mesta in trge in dné 28. listopada za veliko posestvo.

Na Štajerskem. Razpisana je služba okrajnega zdravnika v Konjicah. — Na Bizeljskem so ameriške trte prav dobro obrodile. Nektere imajo po 20 grozdov. — Na gimnazijo v Mariboru se je upisalo 470 učencev. — Katoliško delavsko društvo iz Žalca je napravilo lep shod v Petrovčah. Demokrti si niso upali blizu priti. Saj jih tudi treba ni. — V Čadramu se bo v kratkem blagoslovil vogelni kamen za novo farno cerkev, v Mariboru pa so se blagoslovili novi zvonovi za novo Marijino cerkev oo. frančiškanov. — Vinski trgovci na Štajerskem so se dogovorili, da ne plačajo novega vina dražje, ko po 18 kr. liter. Iz tega se spet vidi, kako potrebne bi bile kmetijske zadruge. Tiste bi vse vino svojega kraja shranile v velike hrame, kmetom dale nekaj denarja na račun, vino pa bi lepo zaprto držale, dokler se kupecem ne poljubi, toliko plačati, kolikor zadruga za prav in pošteno spozna.

Na Primorskem. V Devinu je umrl učitelj in slovenski skladatelj Hrabroslav Volarič. — V Gorjanskem zidajo novo cerkev. — V Devinu je 5 zemljemercev, ki neprenehoma merijo; zakaj? tega pa ljudje ne zvejo. — V občini Selo na Krasu že 14 mesecev nobeden ni umrl. — Iz Trsta je šlo 500 slovenskih delavcev na sv. Goro; skozi Gorico korakati jim pa mestni stražniki niso pustili; morali so iti okoli mesta. Ali imajo mar romarje za tolovaje in razbojnike? — V Škrbinski pri Komnu je neki mož svoji ženi hišo zažgal in jej naredil 2000 gld. škode. Potem je šel k sodniji in se sam ovadil. — K sodniku v Bovec je bilo poklicanih 300 ljudij zavolj prepovedane kozje paše. Ubogi kočar, še kozjega mleka ti ne privoščijo! — V Kobaridu se je ustanovila posojilnica. — V Brdih in na Vipavskem se hvalijo z letošnjo vinsko kapljico.

Duhovniške zadeve v Krškej škofiji.

Č. g. Filip Streiner, do zdaj vikar v Marijanišču, je postal provizor v Hohenfeldu. — Prefekt v Marijanišču je postal č. g. Anton Stres. —

Vikar v Marjanišču je postal č. g. Val. Podgorc. — Razpisani ste fari Hohenfeld in nemški Bleiberg. — Č. g. Henrik Smažik, kaplan v Kotarčah, in č. g. Fr. Rup, kaplan v Doberli vesi, menjata svoji mesti.

Družba sv. Mohorja.

Z juternjim dnevom bomo začeli letošnje družbine knjige razpošiljati, in sicer po ti-le vrsti: Najprej se odpošljejo knjige udom v Ameriko in Afriko, potem sledijo razni kraji in za temi pride na vrsto senjska škofija, za to pa krška, poreška, zagrebška, somboteljska, sekovska, lavantinska, goriska, tržaška in h koncu ljubljanska škofija. Cela obširna razpošiljatev bode trajala kakih 6 do 7 tednov; častite ude poslednjih škofij zaradi tega uljudno prosimo, naj blagovolijo letos malo potrpeti. — Vse častite gospode poverjenike prijazno prosimo, naj blage volje hitro pošljejo po knjige na dotični kolodvor, ko dobijo „aviso“ od železniške postaje, da nam od teh ne bodo dohajale mnogobrojne pritožbe in sitna vprašanja, ki nam povzročujejo le mnogo dela in nepotrebnih pisarij. — Pri tej priliki prosimo uljudno tudi vse one čast. gospode poverjenike, ki prejemajo knjige v tiskarni družbe sv. Mohorja v Celovcu, da blagovolijo po tiste takoj poslati, da nam zavoj pridejo prej ko mogoče s pota ter nam ne zastavljajo pri razpošiljanji knjig vsestransko potrebnega prostora. **Odbor.**

Loterijske srečke od 12. vinotoka.

Trst 66 35 58 26 47
Linc 4 1 36 76 10

Tržne cene v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitru	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	5	25	6	55
rž	4	50	5	60
ječmen	—	—	—	—
oves	2	40	3	—
hejda	3	50	4	35
turšica (sirk)	3	55	4	40
pšeno	6	50	8	10
fižol	—	—	—	—
repica (krompir)	—	85	1	40
deteljno seme	—	—	—	—
grah	—	—	—	—

Sladko seno je po 2 gld. 40 kr. do 2 gld. 80 kr. kisto 1 gld. 70 kr. do 2 gld. 40 kr., slama po 2 gld. 30 kr. meterski cent (100 kil). Frišen špeh je po 65 do 68 kr. kila, maslo in puter po 96 do 110 kr. — Pitane vole plačujejo mesarji po 35 do 37 gld. stari cent.

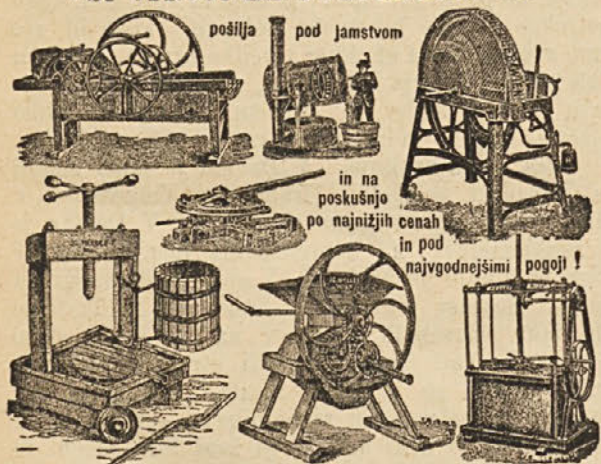
Duhovnik se išče,

v začasnem ali stalnem pokoji, kateri bi hotel priti v grad Haasberg, da bi vsak dan bral sv. mašo rodbini kneza Windisch-Grätz. Naj se nemudoma zglaš pri podpisnem. — Stanovanje, hrana, primerna nagrada in odškodnina za potne stroške. — Službo, ktera pa traja le do odhoda rodbine na Dunaj, to je, do božiča ali novega leta, je takoj nastopiti. Več pove

J. Podboj,

župnik v Planini. Pošta Planina. Notranjsko.

VSI STROJI ZA POLJEDELSTVO!



Lito železo, srebro ali prirejeno, za vsakovrstne stroje. Bogato ilustrovani 192 strani obsežni cenik v slovenskem in nemškem jeziku na zahtevanje takoj zastoji.

J. G. HELLER, DUNAJ
PRATERSTRASSE 22 49.
Preprodajalci se iščejo.

Služba mežnarja in organista

se odda v Timenici. Več pové cerkveno predstojništvo v Timenici. Pošta: Škofjivod (Pischeldorf in Kärnten).

Kot nadomestilo za bobovo kavo se priporoča Najokusnejša, edino zdrava in ob ena po zdravnikih ženskam, otrokom in bolnikom: najcenejša primes k bobovi kavi je:

KATHREINER

KNEIPPOVA SLADNA KAVA.

Najčistejši prirodni plod v celih zrnih, ki se ne dajo ponarejati.

Se dobi povsod: ½ Kile za 25 kr.

CASTNI DIPLOM
1891-1894
8 ZLATIH KOLAJN

Pozor: zahtevajte in jemljite le izvirne zavojce z imenom „Kathreiner“.

Prisna znanca.

P. n.

Bliza se jesen in zima, zato se usojam, opozoriti na moj izdelek, namreč na znane „Ditmarjeve svetilnice“, ki so znane po celem svetu ter se vedno še bolj razširjajo. Kdor ne napreduje, tak nazaduje! Tega načela sem se vedno držal ter sem svoje svetilnice vedno še izboljševal, da so zmirom lepše svetile, pa tudi leto za letom prijetnejšo obliko zadobile. To se mi je posrečilo v tako polni meri, da si oskrbijo povsodi, kjer potrebujejo močno, svetlo luč, pa iz gospodarskih ali krajnih uzrokov ne morejo upeljati svetilnega plina ali pa električne luči, moje petrolejske svetilnice. Po-
PETROLEJSKE
na moje astralne svetilke, katerih ima ena sama to-
SVETILNICE
liko svetlobe, kakor 58 do 130 sveč. Te krasne svetilnice se priporočajo posebno za velike prostore, kakor za dvorane, gostilnice, kavarne, uradnice, šole, tovarne, delavnice itd. Moje svetilnice so raznovrstnih oblik, kakor jih ta ali oni za različno rabo potrebuje: so take, da se obesijo na strop, druge za na steno, druge stojne, druge za v rokav nositi in z njimi okrog hoditi, druge za ceste, druge za stebre itd. Tako zamorem vsakemu brž postreči, naj potrebuje svetilko za izbo ali klet, za lopo, ali za dvorišče ali za cesto.

Ditmarjeve svetilnice se lahko naročijo v vsaki boljši prodajalnici za glazevino, svetilnice itd.

R. DITMAR

c. k. priv. tovarna za svetilnice in druge rudninske izdelke na Dunaju

III., Erdbergstrasse 23—27, Schwalbengasse 2—4.



IVAN SCHINDLER
Izdelovalec strojev in naprav
izdelava in pošilja vs. varščino za najboljšo kakoš. kosit in iz napravljenih platinen pogoji.
STROJEVE. SPRAVE. ORODJE VSAKE VRSTE
ZA KMETIJSKE, OBERTNIJSKE IN POSIŠNE NAMEMBE
Cene se za 20% primerjajo s cenami v katalogu.
Kataloge v slovenskem in več od 250 mrdob razpošiljam zastoj.
Popravila se preizkušajo za najboljšo in najprimernejšo izpolnijo.
Odkrivanje posameznih skladnih delov in strojeve vsake vrste.
Naj se prave in pravilne in obsejne delovne strojeve na
IVANA SCHINDLER
izdelavaca strojev
v Linbergu pri Dunaju.

Naznanilo.

Podpisani priporoča vsem Slovincem in rodoljubom svojo bogato zalogo najboljših vrste kave, čaja, riža, južnega sadja itd. Blago je izvrstno, dokaz temu je, da č. duhovščina večinoma pri njem naroča.

Razpošilja na drobno in debelo od 5 kilogramov franko po pošti, in sicer sledeče vrste kave:

Rio fina po fl. 1.65 kilogr. St. Domingo po fl. 1.85 kilogr.
Santos „ 1.70 „ Gold Java „ 1.90 „
Malabar „ 1.85 „ Ceylon Perl „ 2.15 „
Portorico „ 2. „ Mokka prava „ 2.15 „
Ceylon I. „ 2. „ arabska „ 2.15 „

Blago, ki bi ne ugajalo, sprejme se nazaj ali zamenja. Kupuje in sprejema v zameno tudi fižol in druge domače pridelke in plača po najboljših cenah.

Na povpraševanje radovoljno odgovarja in se priporoča z velespoštovanjem

E. A. Repešič,

Trst, ulice Istituto št. 22.

Važno

za čevljarje, sedlarje, jermenarje in šivilje: najboljši in najcenejši šivalne stroje vsake vrste, posamezne dele teh strojev in igle vsake vrste kakor tudi železne blagajnice, varne proti ognju in tatovom, prodaja podpisani in stroje tudi po ceni popravlja v svoji delavnici. Tovarniške cene.

Matija Planko

v Celovcu, Burggasse št. 12.

Kramarija s tobačno trafiko

se da v najem. Več pové posestnik Jurij Uršič v Št. Urhu. Pošta Mostič (Brückl) na Koroškem.